

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 113. De priuatione dignitatum, bonorum beneficiorum
ecclesiasticorum. & publicorum officiorum quae propter h[a]eresim
infligitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

in Clemen. 2. de iure patronat. §. 1. q. 8. Archidiacono A
num in cap. filijs. 16. quast. 7. & alios multis locis,
quibus adde Simancam de catho. institut. tit. 9. nu.
95. & sequ. & Lambertinum tract. de iure patro-
natus lib. 3. quast. 8. principali, ubi per multos arti-
culos rem hanc prosequitur.

DE POENIS HAERETICO-
rum, credentium, receptatorum,
fautorum, & defensorum.

QVAESTIO CXIII.

De priuatione dignitatum, honorū,
beneficiorum ecclesiasticorum,
& publicorum officiorum,
quae propter haeresim
infligitur.

Entesima tertiadecima quaestio est. V-
trum inquisitor cum Episcopo, uel eius
Vicario possit priuare, seu priuatos, nun-
tiare haereticos, credentes, receptatores, fautores,
& defensores eorum ac illorum filios & nepotes,
dignitatus, personatus, & omnibus honoribus
& beneficijs ecclesiasticis, & officijs publicis
quibuscunque?

Respondemus quod sic iuxta c. Vt commissi .
§. priuandi. de haeret. lib. 6. ubi sic dicitur: Priuan-
di praeterea uel priuatos nunciandi dignitatibus,
ac alijs beneficijs ecclesiasticis de d. grefanorum,
uel eis absentibus uicariorum suorum consilio &
officijs publicis, ac honoribus quibuscunque, eod-
em haereticis credentibus, receptatoribus, & defen-
sorum ipsorum, eorumque filios, & nepotes, plenam
concedimus facultatem. Sunt autē diocesani
in priuando tales, uel nuntiando priuatos bene-
ficijs & huiusmodi, requirendi: nisi forte consta-
ret legitime, quod iidem scienter huiusmodi per-
sonis, eadem beneficia contulissent: tunc enim
eos in his requirendos non esse censemus, sed potius
à suo iudice puniendos.

Eadem uerba habentur in litteris Apostolicis,
Clementis, Alexandri, & Urbani iij. Præcunctis,
§. priuandi praeterea.

Considerandum uero, quod haec intelliguntur
de praedictis, si impenitentes extiterint, non autem
si poenitentes, ut patet c. Statutum felicis, de haeret.
lib. 6. & patebit statim. q. 115.

COMMENT. CLXII.

Absoluta una poena, quae ob crimen haeresis in-
fligitur, uidelicet confiscatio honorum: nunc
alteram aggreditur, quae est priuatio dignitatum,
officiorum publicorum, & ecclesiasticorum benefi-
ciorum, quam incurrunt non modo haeretici, sed
etiam filij eorum.

Ex hac autem questione tres potissimum colli-
guntur assertiones.

Prima est. Inquisitor cum Episcopo, uel eius Vi-
cario priuare debet, seu priuatos denunciare bene-
ficijs ecclesiasticis & dignitatibus haereticos & eo-
rum fautores, defensores, receptatores & eorum fi-
lios: item beneficijs publicis.

Altera est: Tunc uero ad hanc poenam infligen-
dam seu potius declarandam non vacatur Episco-
pi, quando ipsi malo animo talibus beneficia eccle-
siastica contulerunt; nam Episcopi ob id delictum
puniendi sunt à suis iudicibus.

Tertia et ultima assertio est: Haec poena priuatio-
nis non habet locum in poenitentibus & conuersis.

Circa primam assertionem notandum est id quod
breuiter docuimus supra in hoc 3. parte commenta-
rio 8. nu. 54. §. idcirco nos, uidelicet, quod cum ha-
eretici, fautores, & ceteri huiusmodi priuandi sunt
beneficijs ecclesiasticis, consilium Episcopi requi-
rere debet Inquisitor, quamuis non teneatur expe-
ctare consensum, ut uidetur posse deduci ex textu
in c. ut commissi. de haeret. libro. 6. at secus est cum
priuandi sunt officijs secularibus; quia tunc solus
Inquisitor id facere potest. ita glossa in dicto c. ut
commissi. deberet. lib. 6. in uerbo, honoribus. ratio-
nem diuersitatis pulchre ostendit praedicta glossa in
dicto c. ut commissi. uerbo, honoribus, adde Lambertinum
de iure patronatus lib. 2. par. prima art. 6.
noua quaestio principalis.

Quamquam autem haec summo iure uera sint,
possuntque abique uel iuris uel Episcopi priuati-
o exerceri ab Inquisitoribus; tutius tamen est
& decentius, ut etiam in priuatione secularium
officiorum & dignitatum Episcopi consensus adhi-
beatur, iuxta ea quae tradidimus supra in hac 3. p.
super q. 48. & series contextus in dicto cap. ut com-
missi. satis indicare uidentur in priuatione uicarij
quae, Episcopi consensum esse adhibendum: & haec
sententia securior est, quam etiam non obscurè
sequi uidetur hoc loco Emericus, ut constat ex ini-
tio quaestiois, & ex modo quo eam proponit.

Et quamuis uerum sit ex dispositione c. ut com-
missi. de haeret. lib. 6. solum Inquisitorem posse pri-
uare haereticos officijs publicis sine secularibus, at
hodie per clemen. 1. de haeret. §. propter quod. dicen-
dum uidetur id per se solum non posse facere, &
huius sententiae esse uidentur Ioannes And. Geminianus,
& Francus, in praedicto c. ut commissi. ad-
dunt de hac re hodie dicendum esse iuxta notata in
Clemen. 1. de haer. quasi uelint nunc non posse solum
Inquisitorem priuare officijs secularibus per illa
uerba dictae Clement. Aut ad sententiam procedere
contra eos Episcopus sine Inquisitore, aut In-
quisitor sine Episcopo diocesano, &c. non uale-
bit, quod ipsum annotat Bernardus Comensis in Lu-
cerna Inquisitorum uerbo, Inquisitor. §. 19.

Illam uero est huius loci non postponenda difficul-
tas: An haeretici, & credentes, fautores, defenso-
res, & receptatores sint suis beneficijs ipso iure
priuati, an potius debeant priuari per sententiam.
in hac controuersia tota obscuritas consistit in illis
uerbis textus in dicto c. ut commissi. uidelicet. Pri-
uandi praeterea, uel priuatos nuntiandi.

Ac

Ac primum quidem ipso iure privati videntur A heretici, & credentes, suis beneficijs (nam de alijs mox dicemus) c. quo iure. dist. 8. ubi id adnotat glossa Geminianus, & Præpositus, & Ioannes Andreas & alij in dicto c. vt commissi. de heret. lib. 6. ubi prædicta verba, priuandi, vel priuatos denuntiandi, expositiue accipienda admonet, idest, priuatos denuntiandi. adduntque in sententijs hac etiam ratione loquedi uti oportere Inquisitores. eandem opinionem profertur Abbas in c. inter dilectos. & Felynus in c. 2. de rescriptis. & alij quos refert Bernardinus Diaz in præf. crim. cano. c. 106. Ad hæc sicuti ipso iure sunt infames. excommunicati, & c. perinde ipso quoque iure videri possunt suis beneficijs priuati.

Sed Alfonso Castrius lib. 2. c. 9. de iusta heret. punitione. putat hereticos ipso iure non incurrere priuationem officij aut beneficij suscepti. sed solum postquam ad illam priuationem fuerint a iudice condemnati. Alfonso sequitur etiam Simancas de ca. rbo. institut. ti. 46. nu. 72. addens in hac sententiã rationes multas. Primum, quia semper sententia saltem declaratoria necessaria est: tum quia frustra requirendi essent Episcopi ad beneficiorum priuationem, si clerici ipso iure priuati forent, & sententia iudicium necessaria non esset.

Mibi tamen paulo diligentius rem contemplanti, veterum sententia verior videtur, videlicet, hereticos ipso iure priuatos esse beneficijs ecclesiasticis a die commissi criminis & illam dictionem, vel, postquam in dicto c. vt commissi. de heret. lib. 6. ubi, priuandi, vel priuatos denuntiandi, expositiue omnino accipienda esse, pro, idest, vt optime voluit ibidem Ioan. And. & alij, quos paulo antea citauimus.

Quod si nolis expositiue accipere, sed ita, vt dictio, priuandi, referatur ad hereticorum fautores, receptatores, & defensores: dictio vero, priuatos denuntiandi, ad ipsos hereticos, vt exponit Couarruias lib. 2. varia. resolut. c. 8. nu. 4. adhuc apertissime consequitur, hereticos ipso iure suis beneficijs esse priuatos.

Postremo, quidquid sit de iure veteri, iure tamẽ nouo nullo pacto negare possumus, quin heretici sint ipso iure a die commissi criminis suis beneficijs priuati: nam Pius V. Pont. Max. rescripto quodam incip. Cum ex Apostolatus. quod est impressum inter litteras Apostolicas in fine huius operis. vniuersa beneficia cuiuscunque generis fuerint, & vbiunque vacantia, propter hæresis crimen a quo cumque commissum, ordinationi & dispensationi sedis Apostolicæ reseruauit: nam dum ait, vacantia beneficia ob hæresis crimen sedis Apostolicæ ordinationi reseruari, apertissime supponit, ipso iure ob crimen hæresis commissum vacare, et ob id hereticos ipso etiam iure illis priuari.

Huc quoque accedit id decretum, cuius meminit locatus in fine operis iudicialis impres. Romæ anno MDLXX. pag. 475. quo cautum astitit, quod cum hereticorum beneficia vacant a die commissi criminis, si ea resignentur, nullum ius acquirunt resignatarijs; quia videlicet, heretici omne suum ius amiserunt: ideoque sunt sedis Apostolicæ conditioni reseruata.

Itaque cum in sententijs, illi qui reuertuntur ab heresi, declarantur heretici fuisse, & incidisse in omnes penas à iure in hereticos statutas, vt communis nunc obseruat sacri tribunalis usus. vt videri etiam potest apud Locatum in fine operis iudicialis impresso Romæ anno MDLXX. pag. 499. & alibi docuimus; efficitur plane, hereticos saltem iure nouo ob prædictam dispositionem a die commissi criminis suis beneficijs esse priuatos. neque ab hac sententia putarem villo pacto fore recedendum, quam oportuit recentiores animaduertisse.

Non obstant rationes in contrarium allatæ; nam primum heretici non priuantur per sententiã Episcopi aut Inquisitoris suis beneficijs, sed solum priuati declarantur. Præterea, ideo consensus Episcopi requiritur: quoniam declarare aliquem hereticum fuisse, & in penas a iure statutas incidisse, magnum quiddam est, & ob id oportet Episcopi requirere consensum, vt alibi plene diximus.

De hereticorum vero receptoribus, defensoribus, & fautoribus, minor est difficultas: constat enim eos non esse ipso iure priuatos beneficijs obtentis, sed per sententiã fore priuandos. c. Excommunicamus 1. §. credentes. de heret. ibi: Si vero clericus fuerit, ab omni officio & beneficio deponatur. tradit Couarruias lib. 2. varia. resolut. c. 8. nu. 4. & alij quos in re aperta omitto.

Secunda vero assertio magnam habet æquitatem, vt Episcopus conferens scienter hereticis, aut hereticorum fautoribus & similibus beneficium; priuilegium suum, de quo hic agitur, iuste amittat: quia vt optime scripsit ibi glossa, vnde venit pena, non datur premium.

Episcopus præterea scienter conferens hereticis ecclesiastica beneficia, sicut fautor hereticorum puniri dedit, vt docent Archidiaconus, Ioannes Andreas, Geminianus, & alij in dicto cap. vt commissi. de heret. lib. 6. quos sequitur Casar Lambertinus lib. 2. de iure patronatus, parte 1. art. 6. non a quaestione principalis.

Ad hæc, collatio beneficij facta heretico, fautori & similibus, ipso iure est nulla. ita Lambertinus præcitato loco, ubi adducit alios in hanc sententiã. vnde consequitur, vt omnes fructus inde percepti restitui debeant tamquam iniuste & iniuste accepti: nullum enim habet ius legitimum ad fructus percipiendos Alfonso Castrius libro 2. de iusta heret. punit. cap. 9.

Nec modo Episcopus conferens scienter hereticis beneficia, fautor est hereticorum, sed etiam illi, qui scienter presentant aliquem, quem sciunt esse hereticum, vt optime scripsit Lambertinus, loco proxime citato. de cæteris fautoribus dixi plene supra partè 2. super q. 53.

Quis autem sit legitimus iudex Episcopi conferentis hereticis ecclesiastica beneficia, quaestio est: & Archidiaconus in dicto c. ut commissi. à Metropolitano in concilio existente puniendum arbitrat, idem Ioannes And. & alij.

Sed Dominicus & Franchus ita putant: si actus collationis scienter factus per Episcopum non facit eam haberi pro heretico, sed aliter delinquere: tunc punietur per Metropolitanum. c. vt litigantes. de offic.

Hereticorum fautores, &c. non sunt beneficijs priuati, sed priuandi.

Pœna Episcopi conferentis hereticis beneficia.

Collatio beneficij facta heretico est nulla.

Presentans hereticum ad beneficium, fautor hereticorum est.

Quis puniat Episcopum conferentem hereticis beneficia.

offic. ord. quod si actus collationis scienter factus per Episcopum facit eum haberi pro heretico: tunc quo ad cognitionem dicitur suus index Metropolitani in synodo existens, sed quo ad punitionem erit Papa, secundum glossam in c. Inquisitores. de heretico. lib. 6.

Nos vero quamquam non ignoremus posse quandoque contingere, ut Episcopus non habeatur pro heretico, conferendo beneficia alicui heretico, cum possit contingere, ut conferat beneficia consanguineis vel amicis, non tamquam hereticis, sed tamquam consanguineis, vel amicis; quia tamen ex hoc actu vehementer contrahit heresis suspicionem, oportet eos, hereticos extirpare, non fouere, aut beneficijs ditare, tutius esse credimus in hac causa, ut suus index legitimus sit Romanus Pontifex, iuxta c. Inquisitores. de heretico. lib. 6. itaque in hoc casu vel Inquisitores, vel coepiscopi, vel Metropolitanus, rem summo Pontifici denunciabunt, ut is quid facto opus sit, statuat, iuxta dispositionem dicti cap. Inquisitores. & hoc puto esse congruentius Episcopali dignitati, & negotio, de quo agitur.

Hodie contra Episcopos & alios quoslibet prelatos hereticos vel de heresi diffamatos, aut suspectos Reuerendissimi Domini Cardinales Inquisitores generales in vniuersa republica Christiana, procedere possunt per extraneam Pij Papae IIII. incip. Romanus Pontifex, qua in fine operis est impressa inter litteras Apostolicas.

Iam tandem circa tertiam Eimerici assertionem non modica occurrit difficultas, dum ait, predictam penam priuationis beneficiorum non habere locum in penitentibus & conuersis: quae assertio, si de filijs hereticorum conuersorum accipiatur, nullam videtur habere difficultatem, ut super quaest. 115. dicemus: si autem intelligatur de hereticis ipsis, anceps mihi videtur controuersia: nam quamuis non essent ipso iure suis beneficijs priuari, contra quam paulo ante docuerimus, omnino tamen videntur priuandi: nam ut cetera omittam, in concilio Eliberino cap. 51. ita scriptum est. Ex omni heresi qui ad nos fidelis, ueneri, minime est ad clerum promouendus, vel si qui sunt in praeteritum ordinati, sine dubio deponentur. hac ibi. confert textus in cap. 1. de heretico. lib. 6.

Cum uero dicitur simpliciter, deponentur, in perpetuum significatur fieri depositio, glossa notabilis in c. primo 50. distinctio. ubi notat Dominicus tradit Bernardinus Diaz in pract. crimi. cano. cap. 127. in principio.

Huc spectant multa, quae commemorat Conradus Brunus lib. 3. de heretico. cap. 7. hac eadem secutus Iacobus Simancas de carboli. institutio. tit. 47. num. 76. dixit, clericos ad Ecclesiam redeuntes post alias penitentias deponendos esse, saltem de gradatione verbali, qua suspenduntur ab exercitio suorum ordinum.

Archidiaconi opinio. Archidiaconus in cap. ut commissi. de heretico. lib. 6. quem sequitur ibidem Ioannes Andr. dicit, quod si clericus sit paratus corrigi, & redire ad unitatem Ecclesiae, deponi non debet, seu dignitatibus suis priuari. cap. nunc autem in glos. sed videtur in fine. 21. distinctio.

A Sed Dominicus, quem videtur sequi Philippus Francus in dicto c. ut commissi de heretico. lib. 6. circa finem, dicebat, quod tunc clericus rediens ad fidem recuperat beneficia, quando redit ante sententiam, quod si post sententiam conuertatur, non recuperat nisi ex dispensatione, ut notatur in c. diligentia. de electio. tener glos. 23. q. 7. in summa.

Nos vero in hac re, omittis tam obscuris et incertis sententijs, subsequenter consideranda putamus, multum refert intelligere cuius conditionis sit clericus, qui ab heresi reuertitur, ad hoc ut sua beneficia, & pristinas dignitates, quibus ipso iure ob heresim priuatus fuit, obtinent, seu ut aperitus loquar, ad ea restituantur; aut enim Episcopus est, seu praelatus alius, aut rector inferior, qui curam animarum gerit: aut alius alius praest, quales sunt Abbates, & Monachorum praelati: aut denique sunt simpliciter beneficiati, religiosi priuari, nullam habentes administrationem.

De Episcopis seu praelatis alijs maioribus nullum nostrum consilium est, quia cum horum causa in materia fidei non cognoscantur per priuatos Inquisitores, sed per summum Romanum Pontificem, c. Inquisitores. de heretico. lib. 6. Pontifex videtur, an & quando expediat tales ad suas pristinas restituere dignitates.

C Si sint inferiores rectores animarum, & religionum praefecti, videndum est an subditos corruerint, vel contra peccatum eorum occultum fuerit, ipsique se ipsos detulerint: nam si subditos sibi infecerint, quamuis humiliter conuertantur, nullo modo videntur restituendi ad suas pristinas dignitates & beneficia; sin autem nulli nocuerint, & se ipsos detulerint, mitius est cum illis agendum: verum cum his quid agere oporteat, non facile delibere priuari Inquisitores, sed supremum Senatuum consulant, hoc enim tutius est & conuenientius.

Iam si simpliciter fuerint religiosi, aut clerici, & sponte reueri si fuerint, mitissime tractari debent, & facilius possunt ad sua restitui beneficia, sed ad tempus, si Episcopo & Inquisitori videatur suspendi possunt ab ordinum exercitio. Zachinus tract. de heretico. c. 16. nu. 9. circa finem.

Quod si post deprehensionem tardius & post multas admonitiones reuertantur, ad officia & beneficia, non tam facile debent restitui; immo verbaliter degradati in Monasterium conijciuntur ad agendam condignam penitentiam, nec facile debent habitari in posterum ad aliqua beneficia obtinenda.

Restituere autem clericos, qui fuerunt heretici, ad beneficia, quae antequam essent heretici possidebant ad solum Papam spectat, cum consistet ex superioribus beneficijs sedis Apostolicae referuari.

E Beneficia vero eorum, qui tantum fuerunt de heresi suspecti vel diffamati ipso iure non uacant ceterum, tales pro qualitate criminum illis quandoque per sententiam priuari possunt, ut ex supra dictis constat.

Num autem dispensari possit, aut debeat cum illi qui dum heresim commiserunt in minoribus ordinibus erant constituti, ut ad alios qui supersunt, promoueantur, breuiter est hoc loco indicandum.

Heretici redeuntes an sint beneficijs priuandi.

Quod si post deprehensionem tardius & post multas admonitiones reuertantur, ad officia & beneficia, non tam facile debent restitui; immo verbaliter degradati in Monasterium conijciuntur ad agendam condignam penitentiam, nec facile debent habitari in posterum ad aliqua beneficia obtinenda.

Num autem dispensari possit, aut debeat cum illi qui dum heresim commiserunt in minoribus ordinibus erant constituti, ut ad alios qui supersunt, promoueantur, breuiter est hoc loco indicandum.

Ac primum quidem hoc constituendum est quod quisquis est, vel fuit hæreticus, irregularis est etiã si conuersus & admissus ad gremium Ecclesiæ penitentiam peregerit. Speculat. titu. de dispensatione. §. in xtra. & videtur probare textus in cap. conuenientibus. i. quæst. 7. & in cap. inter sollicitudines. extra, de purgat. cano.

Præterea is qui reuertitur ab hæresi, post peccatam penitentiam dispensari potest post aliquod tempus, vt in susceptis ordinibus administret, sed non vt ad superiores ascendat: quod si nullum ordinem habeat, vltimus ordinari non debet, nec ad primam quidem consuram. cap. saluberrimum. i. quæstio. 7. tenent beatus Antoninus tracta. de censuris. cap. 100. Syluester in summa. verbo, irregularitas. q. 5. & Maiolus lib. 5. de irregularitate, cap. 46. quo loco addit hæc omnia locum habere in fauoribus, defensoribus, auxiliatoribus, & ceteris huiusmodi, de quibus alibi copiose diximus.

De schismaticis quid sentiam iam explicui supra parte. 2. super q. 48. de schismaticis. §. cognitum dignum est. & seq.

Quamquam autem hæc ita se habeant, si tamẽ argens necessitas, aut euidentis Ecclesiæ utilitas id ex postulat non modo in susceptis ordinibus administrandis poterunt tolerari omnes supradicti, sed etiam ad vltiores, & ad sacerdotia seu beneficia ecclesiastica promoueri, e. conuenientibus. i. q. 7. & docet late Conradus Brunus lib. 3. de hæ. c. 7.

Postremo quis cum supradictis dispensare possit, quæsitum est. & Maiolus lib. 5. c. 46. de irregular. & Syluester in summa, in verbo, irregularitas. q. 5. rectè sentiunt, dum aiunt solum Romanum Pontificem super hac irregularitate dispensare. eiusdem sententia non obscure esse videtur Emericus infra q. 126. & Zanchinus tract. de hæ. cap. 38. neque ab his vlllo pacto dissentio, neque aliud omnino dicendum, aut faciendum censeo. iure ergo ordinario nec Episcopus, nec Inquisitor possunt super hac irregularitate dispensare.

Num autem ex privilegio Clementis VII. incipien. Cum licet, relatum inter litteras Apostolicas in fine huius operis, Inquisitores hæreticæ prauitatis dispensare possint super hac irregularitates, dixi infra super dicta q. 116.

Q V A E S T I O C I I I I.

De extensione dictæ priuationis ad posteros hæreticum.

Entesima quartadecima quæstio est: Vtrum per Episcopum & Inquisitorem heretici, credentes, receptatores, defensores, & fautores, & ipsorumque filij usque ad secundam generationem, omni beneficio ecclesiastico & officijs publicis sint priuandi, siue ipso iure sint priuati? Respondemus, quod sunt priuati usque ad secundam generationem, ut patet in cap. Quicumque. §. heret. de hæretic. lib. 6. vbi sic dicitur. Hæretici autem, credentes, receptatores, defensores,

& fautores eorum, ipsorumque filij usque ad secundam generationem ad nullam ecclesiasticum beneficium, seu officium publicum admittantur. Quod si secus actum fuerit, decernimus irritum & inane.

Eadem uerba habentur in litteris Apostolicis Alexandri iij. Nouerit. §. hæretici.

C O M M E N T. C L X I I I.

Quamuis Emericus generalè proponat quæstionem de priuatione beneficiorum, fautorum, & cæterorum, eorumque filiorum ab officio & beneficio: nihilominus ex responsione intelligimus de priuatione filiorum solum agere: nam de hæreticis & fautoribus, ac cæteris quid sentiat superiori quæstione agit.

In hac breui quæstiuncula vnum ponit axioma, videlicet, Filios hæreticorum, credentium, fautorum, & aliorum huiusmodi, inhabiles fieri ad obtinenda officia qualibet publica, & ecclesiastica beneficia usque ad secundam generationem. hoc enim mihi significare videntur illa verba: Respondemus quod sunt priuati, id est, sunt inhabiles effecti & hoc crederem esse Emerici institutum, vt constat ex serie textus quem citat.

Ac primum multis rationibus iustissime indutum videri potest, vt filij hæreticorum, fautorum & cæterorum similium etiam catholici a publicis officijs et ecclesiasticis beneficijs arceantur. Primum, quia infames sunt, cum paterna infamia eos afficiat: Deinde quoniam in odium paterni sceleris visum est non modo animaduertere in ipsos sceleratos, sed etiam in progeniem damnatorum. cap. vergentis. de hæretic. Denique vt parentes a tanto crimine patrando auocentur, in filios eorum leges quandoq; seuiunt; sepe enim cõtingit vt parentes magis filiorum pena quam propria terreantur ob vehementissimum amoris affectum, quem erga filios gerunt. l. isti quidem. ff. de eo quod mer. cau. omittit hic multa consulto, quæ fusius traduntur a nostris, dum disputant, an iustum sit filios ob parentum delicta puniri, de quo videto præ cæteris Alfonso Castrum lib. 2. cap. 10. de iusta hæret. punitio.

Sed in primis illud est querendum cum agitur de affligendis & inhabilitandis filijs ob delicta paterna, de quibus filijs intelligatur, unde legitimis tantum, an vero etiam de cæteris ex quocunque susceptis amplexu.

Sunt enim filiorum genera plura; quidam enim sunt legitimi, alij naturales tantum, alij spurij, alij adulterini seu incestuosi, seu sacrilegi, de quibus extat elegans liber multa eruditione refertus Illustissimi Cardinalis Paleoti viri integerrimi doctissimi, & vitæ sanctitate clarj, nobisque multis nominibus colendi, cui titulus factus est, De nobis & spurij. In quo plenissime tradita sunt quæcunque ad materiam horum filiorum spectant.

Eorundem meminit Accursius. §. verbo, naturales. Inst. de adoptio. glos. in c. liberi. 3. q. 4. Host. in Sum. ti. qui filij sint legitimi. §. 1. Cassanæus ad consuetudines Ducatus Burgudiæ, in rubrica, Des luc cessiones bastardz. nu. 3. vers. & aduerte, et alij.

... ..

Filij hæreticorum fautorum, & aliorum similium inhabiles ad beneficia.

Cur filij inhabilitentur ob patrum peccata.

An filij illegitimi inhabilitentur ob patris delictum.

Varia filiorum genera.

... ..